

מבחן מתכונת 70% לבתי ספר על-יסודיים

מקביל לשאלון : 75281

עברית: הבנה, הבעה ולשון

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

- א. משך הבחינה : שלוש שעות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה : בשאלון זה שני חלקים.
50 נקודות	—	חלק ראשון — הבנה והבעה
		פרק א : הבנת הנקרא (26 נק')
		פרק ב : כתיבה ממוזגת (24 נק')
50 נקודות	—	חלק שני — לשון
		פרק א : שם המספר ומילות היחס (10 נק')
		פרק ב : תחביר
		פרק ג : מערכת הצורות
		יש לבחור באחד הפרקים ב או ג. (40 נק')
100 נקודות	—	סה"כ
- ג. חומר עזר מותר בשימוש : אין.
- ד. הוראות מיוחדות : 1. יש לקרוא את המאמרים ולענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.
2. לכתובת טיוטה אפשר להשתמש בעמודים האחרונים של השאלון.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

©

כל הזכויות שמורות למחברת חנה היאס. אין להעביר או להשתמש בדרך כלשהי בלי רשות.

בהצלחה!

טקסט א

פרקים מן ההיסטוריה של ירושלים

מעובד על פי פלג, ר' (תשנ"ה) זאת ירושלים חלק ראשון: מראשיתה ועד התקופה המוסלמית. ירושלים: משרד החינוך [קטעים מן ההקדמה ומפרקי הספר]

- א. ייחודה של ירושלים - שורשיה נעוצים בשחר ההיסטוריה ונמשכים עד ימינו. מאז ומתמיד הייתה ירושלים עבור עם ישראל יותר מעיר – היא הייתה והינה עד היום עצם מעצמיו, חלק מהווייתו, ממהותו, מנשמת אפו; בכל תולדות העם: מראשית ימיו, לאורך ימי השופטים, הנביאים והמלכים, בתקופות הזוהר ובתקופות החורבן והגלות, ועד לשיבת ישראל לארצו בימינו ולגאולה השלמה בעתיד לבוא.
- ב. כבר בימי האבות נודעה "עיר שלם" כעיר המקפלת בתוכה שפע רוחני. אברהם אבינו עוקד את יצחק ב"הר המוריה", ובמקום זה רואה יעקב את חלום הסולם ה"מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" (בראשית כח, יב). דוד משתוקק לקבל רשות לבנות בה את המקדש, מקום שבו המלכים "נועדו, עברו יחדו, המה ראו כן תמהו..." (תהלים מח, ג-ה), ושלמה בָּנוּ מבסס בה את מלכותו ומגשים את משאלת לבו של אביו. בימיו כל מלכי תבל באים לראות בכבודה של ירושלים ולשמוע את חכמתו. גם ירמיהו בנבואתו מכנה אותה "רבתי בגויים, שרתי במדינות (איכה א, א). חשיבות זו של ירושלים הייתה והנה הסיבה לכוחה המוביל בהיסטוריה.
- ג. כפי שחזו נביאיה, ירושלים נכבשה על ידי עמים זרים. בעת גלות בניה מתאר הנביא אותה כאִמו של העם היהודי כולו הכואבת את צער בניה: "דמעתי על לחיה, והיא מר לה" (איכה א, ד). ההגליה של בניה ממנה בתקופות שונות שבין חורבן לתקומה הותירה אותה מובסת ובזויה מחד גיסא, אך הפיצה את שמה בעולם מאידך גיסא. קדושתה היוותה אבן שואבת גם לגויים בני דתות אחרות שהעתיקו (וסילפו) רעיונות מדת ישראל ולאורך השנים התחרו ביניהם על הקמת מרכזים למקומות תפלתם בעיר. אלא שבו בזמן הם גם הפכו את העיר לסלע מחלוקת מדיני, תרבותי ודתי.
- ד. בתשעה באב ג' אלפים תתכ"ח, עת חרב הבית השני, גלה ישראל אל בין האומות עד עצם היום הזה. גופו מפוזר ומפורד בתפוצות, אך לבו מכוון אל ירושלים. עיר המקדש, על אף היותה "מושפלת עד שאול תחתיה", כדברי המשורר, הייתה למושא של כיסופים, ל"ירושלים של מעלה". הגולים שמרו לה אמונים ונשאו בעמקי לבם תפילה לבשורת השלום הטבועה בשם העיר, להקמת השכינה מעפרה, לבניין הבית. וכמו געועי בן אל בית אמו, כל השנים פיעמה ומפעמת בלב העם התקווה לשיבת ציון, לקיומו של חזון אחרית הימים.
- ה. במועד שיתגשם בו חזון הנבואה תעמוד ירושלים מאבלה: "כאיש אשר אמו תנחמו, כן אנכי אנחמכם" (ישעיהו סו, יג). או אז תפון בירת ישראל כמרכז רוחני לעם הנבחר, וממנו יצא דבר ה' לעולם כולו; צמח דוד יצמח ואורו יזרח. או אז יקוים בנו: "ובירושלים תנוחמו" (שם).

טקסט ב

כבודה האמתי של ירושלים

ברזילי, א' יתד נאמן, יח בכסלו תשע"ז, עמ' 13

- א. בתקופה האחרונה הצהיר נשיא ארצות הברית הנבחר דונאלד טראמפ, כי העברת השגרירות האמריקנית בישראל מתל אביב לירושלים נמצאת 'בעדיפות עליונה' עבור הממשל החדש.
- ב. בישראל החלו לצהול למשמע הכוונה לשינוי המבורך. מדובר בצעד מדיני בעל חשיבות עליונה, שיש בו הכרה בריבונותה של ישראל על ירושלים. ואכן ראש הממשלה הגיב על אפשרות זו במילה אחת: "גרייט!" (אדיר) לא פחות ולא יותר.
- ג. העברת השגרירות האמריקנית לירושלים תהווה הגשמת חלום רב שנים של מדינת ישראל. לחלום הזה היו שותפים כמעט כל אלה שאחזו בהגה השלטון, ללא הבחנה בין ימין לשמאל, קואליציה או אופוזיציה. מנגד, בעולם עשויה להתחולל סערה מדינית, וארצות הברית עשויה למצוא את עצמה תחת מתקפה.
- ד. בנוהג שבעולם, שגרירויות זרות ממוקמות בעיר הבירה. רק בישראל אין הדבר כך. בירושלים אין בנמצא אף שגרירות אחת לרפואה בשל המחלוקת המדינית החרیפה סביב העיר, הבנויה גם על שטחים שנכבשו במלחמת "ששת הימים". הטענה היא כי דין שווה לאזורים אלה ולשטחי יהודה ושומרון, וממילא דין השכונות הבנויות באזורים אלה כדין ההתנחלויות. העולם אינו מכיר בירושלים המאוחדת כבירת ישראל, ולכן נדדו השגרירויות לתל אביב ולשכנותיה, ולא הגיעו לירושלים. גם לא למערה של העיר.
- ה. בעבר כבר היו "התחייבויות" של מנהיגים להעביר את שגרירויות ארצותיהם לירושלים, אך אלה לא מומשו בסופו של דבר. המהלך האמריקני, אם יבוצע, עשוי לגרור מדינות מערביות נוספות לבצע צעד כזה, שהן חוששות להיות הראשונות בו. או אז ירושלים תתמלא בשגרירויות ובשגרירים, והשמחה והששון יגאו בלב ראשי המדינה, לאמור: סוף סוף זכתה ירושלים לחשיבות ולהכרה הראויה לה.
- ו. ואולם דווקא עכשיו, כאשר כלי הנגינה כבר הוכנו לקראת חגיגת המעבר של השגרירויות, זה הזמן להדגיש ולהבהיר פעם נוספת בקול רם וצלול בשער בת רבים, כי חשיבותה של ירושלים, מעמדה הרם ומעלתה אינם בשגרירויות ובשגרירים, גם לא של המעצמה הגדולה בעולם. ירושלים עיר הקודש והמקדש, כבודה ורוממותה הם בבתי הכנסיות ובבתי המדרשות, בישיבות ובקול התורה הבוקע מהם יומם ולילה. מאז ומקדם התפלל עם ישראל שלוש פעמים בכל יום "ולירושלים עירך ברחמים תשוב, ותשכון בתוכה כאשר דיברת, ובנה אותה בקרוב בימינו בנין עולם". אנו מתפללים ומייחלים לבניין בית המקדש ולהשראת השכינה על ירושלים. זוהי ירושלים, ולא שום דבר אחר.
- ז. ירושלים היא בירת העם היהודי זה אלפי שנים – לא בשל הכרזה על היותה בירת ישראל, אלא בשל היותה העיר הקדושה ביותר לעם היהודי. הכותל המערבי הוא שריד בית מקדשנו, מקום לשפוך בו את צקון לחשנו לפני בורא עולם, מקום אשר ממנו לא זזה השכינה מעולם. אין הוא

חלילה 'אתר לאומי' להתכנסויות ראוה או איזשהו סמל לתחייה לאומית, וודאי לא אזור להתגרות ולפגיעה בכל היקר והקדוש לעם ישראל מדורי דורות. בכל העולם מתפללים לכיוון ירושלים, לכיוון מקום המקדש, לכיוון קודש הקודשים. לא לכיוון משכן הכנסת או בית המשפט העליון.

ח. שגרירויות בירושלים לא יוסיפו לבירה ולו קורטוב קטן של כבוד, לנוכח חילולי השבת המתרבים כיום בעיר באין אכיפת חוק המנוחה, לנוכח המצעדים ומופעי ה"תרבות" הממלאים את חוצותיה בכל ימות השנה. ירושלים של חולין - חרבה ושוממה היא. רק שמירה על קדושתה, הקמת עוד מקום תורה, עוד מקום תפילה בכל שכונה בעיר, רק זה משהו 'אדיר' לירושלים ולעם היהודי כולו.

ט. ועד שנזכה לראות בתפארתה האמתית בבניין בית המקדש ובהשראת השכינה, נמשיך ונעתיר בכל יום בתפילה: "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים".

טקסט ג

יום ירושלים

חובב, פ' הספרייה הווירטואלית החרדית, יתד נאמן, יום ג' כז' אייר תשע"א עמ' 13.

א. רבים משוחרי הספר התורני מכירים בוודאי את סוחר הספרים המפורסם, שהיה משיב לשואלים אותו מדוע אינו עושה הנחות מיוחדות בימי 'שבוע הספר העברי': "שבוע הספר? אצלי אין 'שבוע הספר'. אצלי כל השנה היא 'שנת הספר'!!! "

ב. על אותה דרך, מן הראוי לספק את סקרנותם של כל המבקשים לדעת את יחסו של ציבור שומרי התורה ל"יום ירושלים", שאותו מציינים היום כאירוע לאומי: יום ירושלים??? בוודאי. לא יום אחד ולא יומיים בשנה אנו מציינים את ירושלים. אצלנו כל השנה היא 'שנת ירושלים'!!! "שלוש מאות ששים וחמישה ימי ירושלים יש לנו בשנה!!! שלוש מאות ששים וחמישה לילות ירושלים!!! "

ג. איזו כמיהה מלווה את סדר יומו של היהודי לירושלים! מהבוקר ועד סוף היום ירושלים אינה יורדת מסדר יומו הרוחני של היהודי. בתפילת שחרית הוא מזכיר את ירושלים. בתפילת מנחה הוא מזכיר את ירושלים. בתפילת ערבית שוב הוא מזכיר את ירושלים. כמה וכמה פעמים בכל תפילה. בברכות שוב הוא מזכיר את ירושלים. הוא חי את ירושלים. הוא לומד את ירושלים. הוא מבכה את חורבן ירושלים. בכניסה לביתו קבועה אמה על אמה לזכרה של ירושלים. באירועים השונים המזדמנים במעגל החיים הוא מעלה את ירושלים על ראש שמחתו.

ד. כמיהה זו מוצאת את ביטויה גם בחיי היהודים המאמינים החיים בקצה קצהו של העולם.

ה. אמנם, על פניו נראה כי גם ההמון הישראלי, רובו ככולו, מחובר נפשית לירושלים. אפילו אלה המגדירים עצמם כאנטי-דתיים, טוענים כי ירושלים בעיניהם היא סמל יהודי מיוחד. גם אנשים שאינם נרתעים מלחרף ולגדף את כל היקר והקדוש לעם ישראל, מדברים בערגה על ירושלים.

"שוחרי שלום" למיניהם המשתוקקים בכל מאודם להיפטר מכל שטחי ההתיישבות עד הסנטימטר האחרון, אינם מוכנים להחזיר את ירושלים ל"קווי 67". במוסדות החינוך, בכנסת, במשרדי הממשלה, בתקשורת, בנציגויות ישראל בעולם כולו, במוסדות ה"תרבות" - בכל מקום מציינים את ירושלים כעיר שאיננה "עוד עיר" ככל הערים.

ו. אבל, אדרבה ואדרבה, דווקא הקשר של כל אלו עם ירושלים - הוא הוא ההוכחה הטובה ביותר לכך, שכשהם אומרים "ירושלים", הם מתכוונים למשהו אחר לגמרי.

ז. ה"ירושלים" שלהם איננה ירושלים של השראת השכינה; ה"ירושלים" שלהם אינה מקום הקדושה והטהרה; ה"ירושלים" שלהם איננה עיר "חרבה ובזויה" שעם ישראל לדורותיו מצפה לבנייה. גם אם מדובר באותו שטח גאוגרפי, כשהם אומרים "ירושלים", הם מתכוונים למשהו שהוא ההפך הגמור מירושלים.

ח. הם מתרפקים על ייחודה ההיסטורי של העיר העתיקה; על הארכיטקטורה במבנים המיוחדים שבה; על האוצרות הארכיאולוגיים הטמונים בה; על ההווי הפולקלוריסטי המאפיין את החיים בסמטאותיה; על היותה של ירושלים בירת מדינת ישראל; אפילו על מה שהם מכנים מתוך רדידות "השילוב המרתק בין האתרים הקדושים לכל הדתות".

ט. ה"ירושלים שלהם" היא תל אביב ש"הרים סביב לה".

י. למרבה הצער, לדידם, כל עוד ירושלים מצויה בריבונותה המלאה והבלעדית של מדינת ישראל, ראוי לכנותה "ירושלים השלמה". קשה להם לחוש עד כמה ירושלים, גם "המאוחדת" מצויה במצב של "בזויה וחרבה".

יא. העובדה שבית המשפט העליון והכנסת וכל זרועות השלטון הישראלי שאינם נמנים עם מבקשי דבר ה' שוכנים בירושלים, מבחינתם, אינה מהווה ביטוי להיותה של ירושלים עיר "בזויה וחרבה ושוממה". אדרבה, הם רואים את הדברים הללו כחלק מבנייה ותקומתה של העיר וכביטוי להיותה עיר "בנויה על תלה". מה שמטריד אותם הוא החשש, שמא תיפגע הריבונות הישראלית על כל חלקי העיר.

יב. אנו מכירים טובה לריבון העולם על כל בית יהודי הבנוי בארץ ובכלל זה בירושלים. אנו מודים בכל רגע על הזכות להגיע לתפילה בכותל, כמו בקברי האבות ובאתרים קדושים אחרים. ואולם איננו שוכחים את לב לבם של כל אלה. איננו שוכחים כי מרכזיותה של ירושלים נובעת אך ורק מהיותה מקום מיוחד של השראת השכינה, מושא חלומנו מאז החורבן.

יג. אשר על כן, דווקא ביום שבו מציינים ההמונים את "יום ירושלים" חשוב להבהיר כי לנו יש שלוש מאות ששים וחמישה ימי ירושלים בשנה; אבל כשאנחנו מזכירים בערגה את ירושלים, אנחנו מתכוונים לירושלים של בית המקדש, שכבר כאלפיים שנה אנו אבלים על חורבנה ומתפללים "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים".

טקסט ד

הרהורים ליום כ"ח באייר

קראם, הרב יי הספרייה הווירטואלית החרדית, יתד נאמן, הגות, יום ג' כז' באייר תשע"א עמ' 13

- א. מהפסוק "מקדשי תיראו" למדו חכמים, כי יש מצות עשה לירא מהמקדש, מצווה שכמה וכמה פרטים וסעיפים לה (רמב"ם הלכות בית הבחירה פ"ז ה"א).
- ב. יעקב אבינו קיים בגופו מצווה זו לאחר שגילה כי ישן בהר המוריה. הוא היצ'ר על שנתו במקום הקדוש ואמר: "ואנכי לא ידעתי" (בראשית כ"ח, ט"ז) — "שאם ידעתי, לא ישנתי במקום קדוש כזה" (רש"י, שם). לו ידע שהמקום קדוש - לא היה פורש את מצעו שם.
- ג. מי שמבין את תגובתו של יעקב אבינו כאשר נודע לו כי ישן במקום קדוש, יבין גם את יחסם של רבותינו לאירוע של שחרור מקום מקדשנו במלחמת תשכ"ז.
- ד. למרות השמחה על האפשרות להתקרב אל הכותל, גדולי ישראל ראו בכך את הסכנה של יכבלע את הקודש. נכון, מעתה יכלו המוני יהודים לשאת תפילה ולשפוך צקון לחש במקום המכוון כנגד ירושלים של מעלה, הכותל המערבי, מקום אשר ממנו לא זזה שכינה מעולם, מקום אשר היה משאת נפשם של כל היהודים בכל הזמנים ובכל המקומות; אולם דא עקא: מאז אותו היום שבו שוחרר הכותל הותרה הרצועה. משעה זו יכלו אנשים להיכנס בטומאה אל הר הבית, מקום הבית הגדול והקדוש, אשר כניסה לתוכו בטומאה מחייבת את הנכנס בעונש כרת החמור.
- ה. צא וראה כיצד נהגו חז"ל כאשר חששו כי קיומה של מצווה מסוימת עלול להביא למכשול חמור של חילול שבת. ביום הדין הקדוש, ראש השנה, מצווים אנו מהתורה לתקוע בשופר העשוי להזכיר את זכות עקידת יצחק ולערבב את השטן; עם כל זאת, כאשר חל ראש השנה בשבת, איננו תוקעים בשופר. חכמים חששו שמא יוציאו את השופר לרשות הרבים בשבת ויבואו לטלטל אותו באיסור. משום כך ראו לנכון לעקור מצווה זו מהתורה בכל דור ודור.
- ו. הוא הדין ביחס לזהירות במורא מקדש. מורי הדור הצרו על המכשול החמור של חילול הקודש עם כניסת יהודים בטומאה להר הבית, מקום אשר התקדש בקדושת עולמים, ואשר היה מושא שיחתם וחזונם של כל אבלי ציון וירושלים מאז ועד עתה.
- ז. בנוסף לבעיה חמורה זו — הפכו הר הבית והכותל, פלטרין של מלך, רחמנא לצלן, לאתר תיירות, שאותו פוקדים בפריצות ובלבוש שחף המעורר חלחלה. עבור רבים הפך "הכותל", מקום המקודש עשר קדושות זו לפנים מזו - גם למקום של טקסים ו"השבעות" למיניהם.
- ח. "רבן גמליאל, רבי אלעזר בן עזריה, רבי יהושע ורבי עקיבא היו עולין לירושלים. כיון שהגיעו להר הבית, ראו שועל יוצא מבית קדשי הקדשים, התחילו בוכים... : "מקום שנאמר בו 'והזר הקרב יומת' ועכשיו שועלים הלכו בו - ולא נבכה?!" (מכות כד, ב) קל וחומר כשבני אדם נכנסים למקום המקדש בטומאה.
- ט. ציון דורש אין לה, ציון צריכה דרישה.

י. אנחנו מתפללים ומבקשים מהקב"ה: "אתה תקום תרחם ציון" ... (תהלים קב, יד); אך תנאי יש בדבר: "כי רצו עבדיך את אבניה..." (שם, טו); שנרצה את אבניה ונחונן את עפרה. נחזור ונשנן לעצמנו מה באמת חסרים אנו ולמה באמת אנו צריכים לצפות ולייחל, ואז יקוים בנו בע"ה "כי עת לחננה כי בא מועד" (שם, יד).

השאלות

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

קראו את הטקסטים וענו על השאלות בפרקים שלפניכם.

הקפידו על כתב יד ברור, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

פרק א: הבנת הנקרא (26 נקודות)

1. מארבעת הטקסטים א-ד עולה רעיון משותף בנוגע לייחודה של ירושלים.

א. נסחו במשפט אחד או שניים את הרעיון המשותף. (2 נקודות)

ב. על פי טקסטים ב, ג, ד – גם אלה שאינם שומרי מצוות מעריכים את ירושלים.

הביאו לכך שתי הוכחות משניים מן המאמרים ב, ג, ד; (הוכחה אחת מכל מאמר). (4 נקודות)

מאמר ____ :

מאמר ____ :

ג. בטקסט ג פסקה ו המחבר טוען: "אבל, אדרבה ואדרבה, דווקא הקשר של כל אלו עם

ירושלים - הוא הוא ההוכחה הטובה ביותר לכך, שכשהם אומרים "ירושלים", הם מתכוונים

למשהו אחר לגמרי."

מהי המטרה של אמירה זו בטקסט זה? הסבירו. (2 נקודות)

---

2. כותבי מאמרים ג ו-ד מציגים עמדה משותפת ביחס לנוהג לחגוג את "יום ירושלים".

א. ציינו מהי העמדה. (שתי נקודות)

ב. כתבו בקצרה את הטיעונים שבהם מנמק של כל אחד מן הכותבים את עמדתו.

(ארבע נקודות)

כותב טקסט ג:

כותב טקסט ד:

ג. איזה מן הטיעונים עשוי לשרת גם את כותב מאמר ב? (1 נקודה)

נמקו את קביעתכם. (שתי נקודות)

---

3. קראו את הקטעים וענו על השאלות.

א. לפניכם קטע שפורסם סמוך לתשעה באב.

קטע א

כאב של אדם שנקטע לו איבר, כמו רגל או יד, ה' ישמור הוא כאב נורא המכונה ברפואה "כאב פאנטום". סמוך לקטיעה האדם חש כאבים עצומים באיבר שאינו קיים. מוח האדם אינו קולט שהאיבר איננו, לכן הוא משדר תחושת כאב, כאילו האיבר נמצא במקומו.

כל עוד יש לאדם כאבי פאנטום, עדיין אפשר לחבר את האיבר. לעומת זאת אם הכאבים פסקו, אות הוא כי המוח כבר עיכל את חסרון האיבר והתנתק ממנו באופן עצבי. במקרה כזה האיבר לא יוכל להתחבר מחדש.

מתוך ברומן, הרב ד' בני של חיים מול בני של תקווה, יתד נאמן.

הרב ברורמן ממשיך: "כך הוא בנוגע לחורבן ירושלים: ..."

נסחו משפט על פי מאמרים א', ג', המבטא את הרעיון שאותו מעלה המחבר בהשוואתו. (שתי

נקודות)

ב. לדעת כותב מאמר ד, מה אפשר לעשות כדי להגשים את החיבור מחדש של ה'איבר' החסר?

(שתי נקודות)

קטע ב

כל יהודי – ירושלמי הוא, אלא שבינתיים מתגורר הוא בניו יורק או בריו דה ז'נרו, בלנינגרד או בטוקיו. כי הרי שורש נשמתו תקוע במעבה האבן הירושלמית, ושורש זה לא יעמיק באדמת נכר יותר מכפי הצורך להתקיים...

זריצקי, ד. (מהדורה מחודשת תשס"ח) דיוקנו של ירושלמי (א)

מתוך: בצל צח – מניחווחות ירושלים ובניה. ירושלים: יפה נוף.

ג. כותב קטע ב משתמש בציוור של חלקי עץ להמחשת הקשר של יהודי בגלות אל ירושלים.

העתיקו מטקסט א משפט הממחיש במטפורה נוספת את הרעיון שבקטע ב. (שתי נקודות)

ד. באיזו דרך הייתם ממחישים את הקשר האישי שלכם אל ירושלים? הסבירו את תשובתכם. תוכלו להישען גם על חלקים מן הטקסטים ומן הקטעים, כאלה המבטאים את תחושותיכם.

(שלוש נקודות)

פרק ב: כתיבה ממוזגת (24 נקודות)

ענו על שאלה 4.

4. הוזמנתם להרצות לפני כיתתכם ב"יום ירושלים". על פי ארבעת הטקסטים 1-4 שקראתם כתבו סקירה על הקשר של העם היהודי לירושלים לאורך ההיסטוריה וסיבותיו. התייחסו גם לעמדות הכותבים כלפי הקשר הזה וכלפי סיבותיו מצד גוונים שונים באוכלוסייה. כתבו בהיקף של כ-300 מילים. הקפידו על דרכי מסירה מקובלות ועל אזכור מקורות המידע בגוף הסקירה ובסופה (ביבליוגרפיה).

חלק שני — לשון (50 נקודות)

בחלק זה שלושה פרקים. עליכם לענות על שני פרקים: על פרק א — חובה, ועל אחד מן הפרקים ב-ג.

פרק א: שם המספר ומילות היחס — חובה (10 נקודות)

ענו על שאלות 5-6.

5. לפניכם משפטים. במשפטים שבהם מופיעות ספרות — כתבו את המספרים במילים. נקדו לפי

שמיעה. במשפטים שבהם יש אפשרויות בחירה — הקיפו את הצורה הנכונה של שם המספר ושל

אות השימוש. (6 נקודות)

• מר אורי לופוליאנסקי כיהן כראש העיר ירושלים בהיותו בן חמישים וְשָׁנַיִם / חמישים וְשָׁתַיִם שנה.

• סבתי מירושלים מקבלת הנחה בתשלום הארנונה בשיעור הגדול פי 8 מן ההנחה שזכאית לה משפחתי בחיפה.

• מספר המציין יום בחודש הוא מספר זכר מונה / זכר סודר (בחרו את הנכון). כך במשפט: מר אורי לופוליאנסקי נבחר לכהן כראש העיר ב- 3 בסיוון תשס"ג.

• בית הדואר המרכזי בירושלים שוכן ברחוב יפו 127.

• בעיריית ירושלים התקבלו פניות שהועברו אל האגף לשיפור פני העיר. סך הכול התקבלו 309,025.

6. מילות יחס (ארבע נקודות)

א. לפניכם מידע אודות ארגון "יד שרה" הפועל בירושלים. מבין המילים המודגשות הקיפו רק את מילות היחס השגויות.

מר אורי לופוליאנסקי הקים את "יד שרה" מתוך רצון לדאוג למוגבלים ולקשישים. בארגון מבקרים אצלם, מציעים להם עזרה ומפרטים בפניהם את מה שהארגון מציע. המתנדבים גם מקשיבים אליהם ודואגים לרבים מן הצרכים שלהם, תומכים בהם ועושים בשבילם כל מה שאפשר.

ב. לפניכם משפט ובו כתובה מילת יחס בסוגריים. הטן את מילת היחס שבסוגריים בהתאם למשפט. נקדו לפי שמיעה.

יהודי משאיר "אָמָה על אָמָה" ללא טיח בביתו, סמוך לפתח. בכך הוא אומר לירושלים: "אינני שוכח (את) _____".

ג. כתבו את מילת היחס "מִן" בצורת הנסתר. נקדו לפי שמיעה: _____.

לפניכם שני פרקים: פרק ב — תחביר, פרק ג — מערכת הצורות.
 בחרו בפרק שלמדתם: בפרק ב — תחביר או בפרק ג — מערכת הצורות.
 בפרק שבחרתם ענו על השאלות לפי ההוראות.

ציינו את שם הפרק שבחרתם: _____

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

בפרק זה עליכם לענות על ארבע שאלות.

ענו על ארבע מן השאלות 7-11 (לכל שאלה — 10 נקודות).

שימו לב: בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.

7. ענו על כל סעיפי השאלה.

א. (1) לפניכם שלושה משפטים. קראו אותם וציינו ליד כל משפט את סוגו התחבירי: פשוט, מורכב, איחוי.

י. כותב המאמר סבור שחיבור אל ירושלים הנובע מן ההתפעלות מאתרים ארכיאולוגיים

ומארכיטקטורה עתיקה אינו יכול לבטא את הקשר העמוק האמיתי שיהודי חש כלפי

ציון.

ii. מהלכים אפשריים מצד נשיא ארה"ב: העברה של שגרירות ארה"ב לירושלים

ואישור בנייה ביהודה ושומרון הם התגרות בכל עמי ערב.

iii. הבעיה היא שבשעה שאנשים אלה לוחמים למען ירושלים המאוחדת, חילולי השבת

הפוגעים בקדושתה אינם נוגעים ללבם.

(2) בכל אחד מן המשפטים III-I –

- אם קבעתם שהמשפט מורכב, תחמו את הפסוקית / הפסוקיות, וציינו מעל כל פסוקית את תפקידה התחבירי.
- אם קבעתם שהמשפט הוא משפט איחוי (מחובר), תחמו את האיברים שבו.

(3) במשפטים III-I יש מילים המסומנות בקו. ציינו את תפקידן התחבירי.

משפט I – מן ההתפעלות: _____

משפט II – לירושלים: _____

משפט III – ללבם: _____

ב. לפניכם שני משפטים על פי מאמר ב. קראו אותם וענו על הסעיפים שאחריהם.

נשיא ארה"ב החליט על העברת השגרירות לירושלים. מה דעתך על החלטה זו?

(1) המירו את שני המשפטים במשפט שאלה פשוט אחד.

(2) כתבו משפט שבו כל המשפט שכתבתם בסעיף ב (1) ישמש פסוקית נשוא.

8. א. לפניכם משפטים ובהם חלקים כוללים. בכל משפט סמנו את כל החלקים הכוללים וכתבו מעל

כל חלק כולל את תפקידו התחבירי במשפט.

I. לעומת השמחה בלב רבים בבניינם של מוסדות ציבור בירושלים דואב לבם של שלומי

אמוני ישראל המייחלים לבניינה, לנחמתה ולתקומתה.

II. בכל העולם מתפללים לכיוון ירושלים, לכיוון מקום המקדש, לכיוון קודש הקודשים;

לא לכיוון משכן הכנסת או בית המשפט העליון.

III. חשיבותו של הכותל המערבי היא בקרבתו למקום המקדש ובקדושתו כמקום תפילה.

ב. לפניכם שני משפטים.

I. אמנם ההגליה של בְּנֵי מַמְנָה בתקופות שונות הותירה את ציון מובסת ובזויה, אך

הפיצה את שמה בעולם כולו.

11. ערכה של ירושלים אינו בהעברת שגרירויות של ארצות העולם אליה אלא בהשבת

השכינה למקום המקדש בטהרה.

(1) המירו את משפט I במשפט מורכב ושמרו על הקשר הלוגי שלו.

(2) כתבו מחדש את משפט II בלי להשתמש במבנה של " אין ...אלא..." השתמשו במילה

"ולא".

---

9. א. לפניכם משפטים (עפ"י המקורות) בנושא ירושלים.

I. "שָׁלוֹם יְרוּשָׁלַיִם יְרוּשָׁלַיִם ... ; יְהִי שְׁלוֹם בְּחֵילְךָ..." (תהלים קכב, ו-ז)

II. "שִׁישָׁה דְּבָרִים עֲתִיד הַקֶּב"ה לְחַדֵּשׁ לְעֵתִיד לְבֹא..." , ואחד מהם שמה של ירושלים.

(פסיקתא דרב כהנא על ישעיהו סב, ב)

III. "ירושלים שבעים שמות לה כנגד שבעים שמות שנקראו לקדוש ברוך הוא." (עפ"י מדי

זוטא שיר השירים א)

(1) • אחד מן המשפטים הוא משפט בעל חלק ייחוד. ציינו את מספרו.

• הקיפו את חלק הייחוד במשפט שצינתם את מספרו.

• כתבו את המשפט בעל חלק הייחוד במבנה רגיל (בלי חלק ייחוד).

---

(2) ציינו את התפקיד התחבירי של המילה, של הצירוף ושל הפסוקית התחומה המסומנים

בקו במשפטים I-III.

משפט I: שלום ; _____ שלום ; _____

משפט II: שישה דברים _____

משפט III: שנקראו לקדוש ברוך הוא _____

(3) מאמרי חז"ל אלה מדגישים את חשיבותה של ירושלים ואת טיב הקשר שלנו אליה. הניסוח שלהם מסייע להשגת מטרות אלה.

בחרו באחד המשפטים III-I שלעיל, והסבירו בעזרת שימוש במונחים תחביריים כיצד הניסוח של המשפט שבחרתם מסייע להשגת מטרות אלה.

ב. לפניכם משפט מורכב. קראו אותו וענו על השאלות שאחריו.

הרעיון שיעלו בטומאה למקום המקדש עורר התנגדות מצד שלומי אמוני ישראל.

(1) תחמו את הפסוקית במשפט, וכתבו מעליה את תפקידה התחבירי.

(2) נושא הפסוקית הוא סתמי. כתבו מה מטרת הסתמיות בחלק זה.

---

(3) המירו את הפסוקית שבמשפט זה בפסוקית מצומצמת.

---

(4) איזה מידע מן המשפט המקורי אבד כשהפסוקית שבו נהפכה לפסוקית מצומצמת?

---

10. א. לפניכם משפטים, ובהם מידע על טיול שייערך בקיץ בירושלים.

(1) הטיול נקבע דווקא לט"ו באב בגלל שבתאריך זה אין דיני אבלות על חורבן ירושלים.

(2) בכדי להצטרף לקבוצה זו יש לפנות אל יוזמי ומארגני הטיול לעיר העתיקה.

(3) רחובות ירושלים ומוסדותיה תתמלאנה מבקרים ומבקרות.

(4) המבקרים יוכלו לראות ולהקשיב להיסטוריה של הכותל המערבי.

(5) המטיילים יוכלו לצפות בסרטונים על החורבן ועל התקומה של העיר מבלי להתאמץ להגיע לחפירות.

(6) רחבת הכותל הוא המקום שבו יעצרו המטיילים לתפילת מנחה.

(1) בכל משפט יש בעיית תקינות אחת, מלבד משפט אחד, שיש בו שתי בעיות תקינות.

העתיקו מכל משפט את החלק שאינו תקין וכתבו לידו את הנוסח התקין.

בחרו באחד החלקים שאינם תקינים והסבירו את בעיית התקינות בחלק שבחרתם באמצעות שימוש במונחים תחביריים.

(2) המירו את המשפט שיש בו שתי בעיות תקינות למשפט מורכב הפותח בפסוקית נושא.

ב. לפניכם משפט שיש בו דו-משמעות.

ההרצאה על הרי ירושלים הייתה מרגשת ומרתקת.

(1) נסחו שאלה שתבהיר מהי הדו-משמעות שבמשפט.

(2) כתבו שני משפטים שכל אחד מהם יבטא משמעות אחת של המשפט הדורמשמעי.

---

11. לפניכם קטע על פי **טקסט ד**, ובהם מילים וצירופים מודגשים.

כ"ח באייר תשכ"ז, **יום שחרור ירושלים**, מצוין בלוח השנה העברי לזיכרון החל משנת **תשכ"ח**. מאותו יום יכלו המוני יהודים לשאת תפילה **ולשפוך שיחם** במקום המכוון כנגד ירושלים של מעלה, **הכותל המערבי**. אולם דא עקא: משעה זו יכלו אנשים להיכנס אל הר הבית, **אשר כניסה אליו בטומאה מחייבת את הנכנס בעונש חמור**. כמו כן עבור רבים הפכה רחבת "הכותל", **קיר המקודש עשר קדושות זו לפניו מזו** - גם למקום של חולין: **מקום של טקסים, אתר מבקרים, מקום לחגוג בו אירועים**.

חשוב שנזכור כי יש מצות עשה לירא מהמקדש, מצווה שכמה וכמה פרטים וסעיפים לה. מוטב להימנע מההשגות העשויות להגיע למתפלל בהר הבית ובלבד שלא להיכשל בכניסה למתחם קדוש זה בטומאה, כפי שהורו גדולי מורי ההוראה בדורנו ובראשם הרב אלישיב זצ"ל.

א. מבין המילים והצירופים המודגשים, הקיפו רק את המילים והצירופים שתפקידם התחבירי הוא תמורה.

ב. העתיקו לטבלה שלפניכם כל אחת מן התמורות שהקפתם, וציינו את המילה או המילים שאותן היא ממירה ואת התפקיד התחבירי של המילה הזאת או המילים האלה במשפט.

תפקידה התחבירי	המילה או המילים שהיא ממירה	התמורה

ג. לעתים קרובות מקורה של התמורה הוא במשפט שמני שנסואו הוא שם עצם. בחרו באחת התמורות שהקפתם בקטע וכתבו משפט שמני באמצעות התמורה שבחרתם ובאמצעות המילה או המילים שהיא ממירה.

ד. אחת התמורות שהקפתם היא תמורה מפרטת. ציינו את הערך הרטורי של התמורה המפרטת בהקשרה בקטע.

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה עליכם לענות על **ארבע** שאלות.

ענו על **ארבע** מן השאלות 12-16 (לכל שאלה — 10 נקודות).

שימו לב: בכל שאלה שתבחרו, ענו על **כל** הסעיפים.

12. לפניכם קטע ובו מילים מודגשות.

התושבים שהתגוררו בירושלים שגרו איגרת ברכה לשגריר האמריקני לרגל העברת השגרירות לירושלים. גם אני, הנגר שנגר את במת האירוע, באתי לחזות בטקס ההעברה. ואולם בסיום המעמד המרגש נגרה זיעה קרה על פניי: אשר יגרתני בא לי. הרכב שבו נאגרו בעמל רב אביזרי הנגרות שלי, נעלם. רק עתה צדו עיניי את השלט המכריז: "רכב החונה במקום זה יגרת".

א. (1) לפניכם משפט ובו שני הפעלים המודגשים הם מהשורש נ-ג-ר:

הנגרים נגרו וטיפות זיעה נגרו על פניהם.

ציינו בטבלה את הבניין של כל אחד מן הפעלים המודגשים במשפט.

לכל פועל הוסיפו פועל בהווה מאותו בניין ושבצו אותו במשפט בטבלה.

משפט ובו פועל בהווה מאותו בניין	בניין	פועל
		הנגרים נגרו ...
		טיפות זיעה נגרו ...

(2) העתיקו מן הקטע את הפעלים שאינם מן השורש נ-ג-ר, וציינו את השורש ואת

הבניין של כל אחד מהם. שבצו בטבלה.

הפועל	שורש	בניין

ב. (1) המילה **שְׁגִיר** נוצרה משורש ראשוני. ציינו את השורש הראשוני שלה והסבירו כיצד נעשה שורש זה מרובע.

(2) לפניכם משפטים ובהם מילים מודגשות. העתיקו מן המילים המודגשות מילה שנוצרה באותה דרך שבה נוצר השורש המרובע ב-(1).

I. לא כדאי לְשַׁדְּרַג את הטלפון הנייד.

II. פתחי הַאֲוִיר חוסכים שימוש במזגנים.

III. קולו היה עָמוּם ולא נשמע בבהירות.

(3) העתיקו מבין המילים המודגשות ב-(2) מילה שנוצרה בדרך אחרת מזו שבה נוצר השורש המרובע ב-(1). הסבירו את הדרך שבה נוצרה.

(4) אחד הפעלים המודגשים ב-(2) הוא בן שלוש אותיות. העתיקו אותו וכתבו שני פעלים מרובעים הנגזרים ממנו.

ג. הסבירו את התהליך המובע במילים :

עָשָׂה – תַּעֲשֶׂיָהּ – מְתַעֵשׂ.

13. א. טקסטים ב ו-ג מסתיימים בפסוק: "וּתְחַזִּינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֵךְ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים" (מן התפילה).

(1) הפועל **תְּחַזִּינָה** נגזר מהשורש _____ .

שם הפועל מאותו שורש ובאותו בניין הוא _____ .

(2) לפניכם משפטים ובהם מילים מודגשות.

העתיקו מביניהן את המילים שהן מאותה גזרה של השורש שציינתם ב-(1).

ציינו לצד כל אחת מהמילים שהעתקתם את שם הפועל שלה שהוא באותה משמעות :

- i. בכל מקום יש **בטוי לצווי** לזכור את ירושלים.
-
- ii. חומת ירושלים **נגלתה** מרחוק וצורתה **נחרתה** בלבי.
-
- iii. בלבי כאב **סמוי** על מקום המקדש החרב **ובזוי**.
-
- iv. **בזכרונו** של כל יהודי שמור **החזון** של שיבת ציון.
-
- v. **הבאת** עם ישראל אל ארצו תהיה סיבה לשמחה לאחר **השָׂרָאֵת** השכינה במקדש.
-

ב. לפניכם משפטים ובהם המילה **יעלו**.

ציינו את בניינה בכל משפט.

הוסיפו את צורת הסביל המתאימה לכל פועל (לא דווקא באותו זמן).

- i. החתנים **יעלו** את ירושלים על ראש שמחתם. _____
-
- ii. אנא, מנעו סרבול ביורוקראטי, **יעלו** את התהליכים! _____
-
- iii. יהודים לא **יעלו** בטומאה להר הבית. _____
-

ג. בכל אחד מן המשפטים שלפניכם מודגשות שתי מילים. בחרו מבין האפשרויות שאחריהם את קשרי המשמעות המשותפים למילים המודגשות בשניים מן המשפטים:

i. הוא נראה **שוטה**, ולא כן הדבר: הוא פשוט **משתטה**.

ii. הוא אינו **חלש**, הוא **חולש** על תחומים רבים.

iii. התלמיד אינו **מתחלה**, הפעם הוא באמת **חולה**.

קשרי המשמעות המשותפים נמצאים במשפטים _____:

סמנו V ליד היחס שבחרתם:

המילה האחת מציינת מצב או תואר, והמילה האחרת – העמדת פנים.

המילה האחת מציינת מצב או תואר, והמילה האחרת – משמעות הפוכה.

המילה האחת מציינת פועל פעיל, והאחרת – סביל.

14. א. (1) לפניכם שמות פועל, ואחרי כל אחד מהם ארבעה שמות.

לכל שם פועל הקיפו שם פעולה אחד באותה משמעות.

לִיצֵא – יצוא, הוצָאָה, מוצָא, יצוּאָן

לְהוֹכִיחַ – וּפִחַ, תוֹכַחַת, הוֹכַחָה, נוֹכַחֹת

לְשַׁבֵּת – הִשְׁבָּה, יְשִׁיבָה, מוֹשְׁבָה, הַתְּיַשְׁבוּת

(2) בכל אחד משמות הפועל שב- (1) האות הראשונה של השורש (פה"פ) 'מתנהגת' באופן

שונה.

שבצו בטבלה את המילים הבאות לפי 'התנהגותה' של פה"פ בכל אחד משמות הפועל.

וציינו בכותרות הטבלה את ה'התנהגות' המשותפת לפה"פ במילים שבכל עמודה.

לְדַעַת, תִּירָאוּ, תוֹעֵלֶת, יֵשֵׁב, מוֹרָא, לְיַחַל, יִכְלוּ, יוֹצֵא, תִּרְדּוּ

לְשַׁבֵּת	לְהוֹכִיחַ	לִיצֵא

(3) השוו את 'התנהגותה' של פה"פ במילה **מַצְנֵת** לזו שבמילה לִיצֵא ולזו שבמילה לְשַׁבֵּת.

ב. לפניכם שלושה פעלים מבניין הופעל. הקיפו את התחיליות (המוספיות שלפני השורש) בכל

אחד מהם:

הוֹקְעוּ יוֹבֵן מוֹצֵלֶת

15. א. (1) לפניכם קבוצות משפטים ובהם מילים מודגשות. הקיפו מבין המילים המודגשות את אלה שהגייתן נכונה.

- I. כל יהודי **מְפִיר** / **מְפִיר** את המקום שה' מציץ מבין **חֲרָכִיו** / **חֲרָפִיו**.
- II. אין **לְפַקֵּק** / **לְפַקֵּק**, חשוב לעודד ייצור מקומי ולא **לִיבָא** / **לִיבָא** תוצרת חוץ.
- III. המענה הקולי מכוון אותנו ב**שְׁלָבִים** / **שְׁלָבִים** שונים של התקשרות למערכת.

(2) מבין המילים התקינות שבחרתם העתיקו שתי מילים הדגושות באות השלישית של השורש. הסבירו מה מאפיין מילים מסוג זה.

ב. (1) הקיפו את הצורה המשובשת במשפט:

יהודים אוהבים ל**נְסוּעַ** לכותל ו**מְגִיעִים** אליו לעתים, אך איש אינו **יוֹשֵׁן** שם.

(2) כתבו את הצורה התקינה של הפועל שהקפתם: _____

ג. (1) צורות הבינוני שלפניכם הן במשקלי בניין קל.

אוֹנָרַת, יְכוּלִים, חֲרָבָה, זֹכְרוֹת, בְּרוּכָה, שְׂמֵחִים, יְגוּר, חֲבוּרִים

שבצו אותן בטבלה. ציינו בכותרות את ארבעת המשקלים שהן מייצגות:

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

(2) מצאו ברשימה ג(1) של צורות הבינוני בבניין קל, מילה שנטייתה בעבר אינה בבניין קל.

_____

הביאו דוגמה נוספת לצורה בבניין אחד שיש לה "נציג" בבניין אחר (למשל, שם פעולה).

_____

16. קראו את המשפטים הבאים וענו על הסעיפים שאחריהם.

- I. הַמְשׁוֹרֵר רבי יהודה הלוי הַשְּׁתוֹקֵק וְהַתְּחַנֵּן שֶׁהִקְבִּי"ה יְחִישׁ אֶת תְּקוּמַת צִיּוֹן וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד תְּכַוֵּן בָּהּ.
- II. שִׁירַת הַכִּיסוּפִים שֶׁלוֹ לְצִיּוֹן מְמַסָּה כָּל לֵב גַּם בִּימֵינוּ.
- III. הַשְּׂכִינָה לֹא זָזָה מֵהַכּוֹתֵל הַמַּעֲרָבִי מֵעוֹלָם.
- IV. מְקוֹם קָדוֹשׁ אֵינוֹ אֶתֶר תִּירוֹת.
- V. כָּלִי הַנְּגִינָה שֶׁל אֱלֹהֵי הַנְּזוּנִים מִן הַתְּקַשּׁוֹרֵת כֹּבֵד הוֹכְנֹו.

- א. (1) הִקִּיפוּ בְּמִילִים הַמוֹדַגְשׁוֹת כָּל ו' שׁוֹרְשֵׁי.
- (2) הֶעֱתִיקוּ מִמִּשְׁפַּט I מִלָּה מוֹדַגְשׁת אֲשֶׁר בָּהּ ו' תּוֹכִית (מוֹסַפִּית שְׁבִתוֹךְ הַמִּלָּה) וְאִינָה שׁוֹרְשֵׁי. צִיֵּנו אֶת הַשׁוֹרֵשׁ וְאֶת הַבְּנִיין שֶׁלָּהּ.

(3) בְּמִשְׁפַּט I מִצָּאוּ מִלָּה מוֹדַגְשׁת נוֹסַפֵּת בְּאוֹתוֹ בְּנִיין וּבְאוֹתָהּ גִּזְרָה שֶׁל הַמִּלָּה שֶׁמִּצָּאֶתֶם

ב-2). _____

הַסְּבִירוּ אֶת הַהִבְדָּל בֵּין הַצּוֹרוֹת שֶׁל שְׁתֵּי הַמִּילִים.

(4) הֶעֱתִיקוּ מִן הַמִּשְׁפָּטִים מִלָּה אֲשֶׁר בָּהּ י' תּוֹכִית וְאִינָה שׁוֹרְשֵׁי, וְצִיֵּנו אֶת הַשׁוֹרֵשׁ וְאֶת הַבְּנִיין שֶׁלָּהּ.

ב. (1) כָּתְבוּ בְּמִשְׁקַל מְקַטֵּל שֵׁם הַמְּצִיין מְקוֹם, שֶׁשׁוֹרְשׁוֹ זֶה לָּזֶה שֶׁל הַמִּלָּה תְּכַוֵּן.

(2) הֶעֱתִיקוּ מִן הַמִּילִים שֵׁם שֶׁתְּצוֹרְתוֹ בְּסִיס וְסוֹפִית. _____

צִיֵּנו אֶת מִשְׁמַעוֹת הַבְּסִיס וְאֶת מִשְׁמַעוֹתָה שֶׁל הַסּוֹפִית.

(3) אִיזָה מִן הַשְּׂמוֹת הַמוֹדַגְשִׁים הָאֲחֵרִים נוֹשֵׂא מִשְׁמַעוֹת כְּמוֹ זוֹ שֶׁל בְּסִיס הַשֵּׁם שֶׁהֶעֱתַקְתֶּם

ב-2)? _____

(4) המילה **מְגֵרָה** דומה בצורתה ובגזרתה למילה **מְמַסָּה**.

כתבו מתחת לכל אחת מן המילים לאיזה חלק דיבור היא שייכת.

הסבירו את השינוי שחל בהגיית המילה **מְגֵרָה** בגלל העיצור הגרוני.

ג. (1) כתבו את השמות שמהם נגזרו הפעלים :

אִישׁ _____, **הַסְתִּיג** _____

(2) המילה **תְּקַל** היא החלופה העברית למילה 'באג' (bug).

פירוש המילה **תְּקַל** : טעות, תקלה, שיבוש, פגם או כְּשָׁל בתכנית מחשב, דבר הגורם לקבלת

תוצאות שאינן נכונות, להתנהגות של התכנה השונה מזו המצופה ממנה וכדומה. (על פי למד

לשונך 116, התשע"ז)

לפניכם מספר שיקולים לקביעת המילה תְּקַל :

א. תרגום המילה bug הוא : 1. תְּרַק (שם) ; 2. להציק (פועל).

ב. מילים בקבוצת המשקל והמשמעות של תְּקַל : **נְקַר** (פנצ'ר), **כְּשָׁל**, **נְגַף**.

ג. המונח bug נכנס לתחום המחשבים מְעַגַת המהנדסים.

האם לדעתכם היה צורך לטבוע מילה חדשה למונח bug או אפשר היה להשתמש במילה

קיימת אחרת? נמקו.

בתשובתכם השתמשו במושגים מתחום תורת הצורות. תוכלו להישען גם על המידע המופיע

בשאלה.
